

Rekonštrukcia Starého mosta a eurofondy

Ako Bratislavčanky a zároveň Petržalčanky sa ma bytostne dotýka rekonštrukcia Starého mosta a výstavba električkovej trate, ktorá má prepojiť Staré mesto s Petržalkou. Dlhú sa o tejto téme hovorilo v minulosti až ma jedného dňa prekvapila obrovská kopa hliny v blízkosti petržalského ramena, kde ešte ako tak nájdeme kúsok zeleného nezastavaného priestoru v Petržalke, kde si môžu oddýchnuť oči a ľudia využívajú jeho okolie na šport a oddych. Petržalská strana - Obrovská halda hliny, dlho uzatvorená križovatka na Farského a oplotenie ka-de-tade. Staré mesto však tiež nesklamalo – rozkopané Šafárikovo námestie a odklon električiek, našťastie som už mala promócie, lebo fotky s buldozérmi a rozkopaným mestom mi k tejto slávnostnej udalosti a budovy mojej Alma Mater nejako nesedia.

*"Starý most v Bratislave začali rozoberať 2. decembra 2013 a stavebné práce prakticky od začiatku zaostávali za harmonogramom. Projekt prestavby mosta a výstavby trate pre električky má stáť zhruba 60 miliónov eur bez DPH. Na jeho financovaní sa má z 85 percent podieľať Európska únia, 10 percentami prispeje štát a zvyšných päť zaplatí mesto. Spočiatku Bratislava tvrdila, že podmienkou na čerpanie eurofondov je ukončenie všetkých prác a ich vyfakturovanie do konca roka 2015. Dnes uvádza, že výdavky, ktoré vzniknú budúci rok, ak sa nestihnú vyfakturovať do konca decembra, bude platiť mesto a nebudú hrazené z eurofondov."*¹

Aby projekt v hodnote 58,8 milióna eur bez DPH preplatila Európska únia, treba ho dokončiť do konca tohto roka. Pôvodne mali byť práce hotové do konca augusta, potom bol termín presunutý do konca októbra. Termín 15. december je tak už tretie posunutie harmonogramu. Prvé električky by po moste mali jazdiť v prvých mesiacoch ďalšieho roku, posledné zdroje uvádzajú, že vo februári 2016.

Podľa najnovších informácií vyzerá, že nejakým zázrakom sa tento projekt možno podarí dokončiť aj načas. *"O tom, že sa projekt blíži do finále, svedčia aj preinvestované peniaze. Radnica zatiaľ zaplatila 48,7 milióna eur, predpokladané náklady na projekt sú približne 70 miliónov eur aj s DPH. "Zostávajú už len posledné dve faktúry. Myslíme si, že do 15. decembra stavbu dokončíme aj finančne," doplnila informácie projektová manažérka EÚ projektov Želmíra Greifová z bratislavského magistrátu."*²

---

¹ <http://spravy.pravda.sk/domace/clanok/366826-stary-most-je-stale-v-nedohladne/>

² <http://bratislava.sme.sk/c/8068392/sturova-je-skoro-hotova-otvorit-ju-chcu-po-15-decembri.html#ixzz3s3GQnE3s>

EUROFONDY

Eurofondy – balík peňazí pridelovaný Európskou úniou, členským štátom na projekty, ktoré by mali rozvíjať samotný štát, alebo celú Európsku úniu. Okrem toho, že je to systém prerozdelenia, ktorý funguje aj v lokálnom merítku, len vo väčšom, sú tam aj iné problémy. Každý projekt je predražený. Aj keby ponúkol niekto naozaj tržnú cenu, o čom som presvedčená, že pri štátnych zákazkách je to skôr zbožné želanie ako realita, tak množstvo peňazí, ktoré prejdú cez niekoľko úrovní úradníkov, miestnych, štátnych a európskych sa rapídne zmenší.

Ďalším faktom a zároveň problémom je, že Európska únia vôbec neskúma návratnosť investícií, ani ich zmysluplné využitie. Krásnym príkladom je podpora regiónov, kde sa z európskych peňazí postaví wellness hotel v Hornej-Dolnej, dedine, do ktorej ani cesta nevedie. Potom je niekoľko rokov prázdny a keď uplynie doba, po ktorej už nie je potrebné peniaze vracať, tak sa zatvorí. Podobným príkladom sú aj cyklotrasy, jav ktorý u nás až tak nie je, ale v susedných Čechách majú kilometre cyklotrás, po ktorých nikto nejazdí a ktorých stavba stála viac ako porovnateľný úsek diaľnice. Celkovo si myslím, že keby sme sa nemuseli hrať na EÚ, tak by sme dokázali veľa peňazí využiť omnoho lepšie a efektívnejšie, ako ich využívame teraz.

Problém číslo 3 je, odkiaľ sa tie peniaze vôbec zoberú. Keďže Európska únia nie je veľmi podnikateľsky činná, tak peniaze môže zobrať len z daní (Ak nerátame drobnú časť rozpočtu, ktorá sa vyberie na clách a DPH). Vďaka bohu ešte neexistuje eurodaň, takže to zatiaľ maskujeme príspevkami do európskeho rozpočtu. Okrem úradníkov, ktorých treba zaplatiť a ktorých je približne 55000, treba samozrejme zaplatiť budovy, služobné cesty, tlmočníkov a tak ďalej, takže z vybratých peňazí si EÚ ukrojí poriadny kus pre svoju réžiu.

Ďalším dôvodom prečo povedať nie eurofondom je ten, že ničia konkurenciu. Miesto toho, aby sme sa prispievali na to, čo potrebujeme, čo nám prinesie úžitok, čo má pre nás hodnotu, tak prispievame na niečo len preto, že je to v regióne kde nie je práca, na niečo, čo nie je konkurencie schopné, ale chcelo by byť. Lenže toto smeruje práve od konkurencie a k tomu, aby všetko fungovalo rovnako, aby všetko bolo rovnaké, aby neboli žiadne rozdiely.

"...konkurencia je možná a žiadúca práve vtedy, ak sú ľudia odlišní a žijú v odlišných podmienkach..."³

Európska únia na svojich stránkach tvrdí, že momentálne sme čistí prispievatelia a že teda máme byť nadšení všetci z toho, ako je nám dobre a ako budujeme krásne svetlé socialistické zajtrajšky. Ja tvrdím, že to nie je celkom pravda. Samozrejme, keď zoberieme suché čísla a porovnáme, koľko peňazí platíme do Európskeho rozpočtu a koľko dostávame, tak dostaneme kladné číslo, konkrétne okolo 1,3 miliardy eur. Čo si asi nikto neuvedomuje, je že na každý EÚ projekt musíme aj my prispieť nejakým percentom, ktoré ale vo výdavkoch nie je nikde uvedené, napriek tomu, že prínos pre Slovensko a jeho občanov môže byť pre daný projekt úplne minimálny alebo žiadny. Okrem toho musíme platiť za implementáciu nariadení Európskeho parlamentu do praxe na Slovensku, čo okrem úpravy zákonníka vyžaduje častokrát nemalé náklady a úsilie na strane dotknutých firiem, alebo ľudí. Častokrát sú tie nariadenia smiešne, úplne zbytočné a vyzerajú, akoby si niektorý euroúradník potreboval projektovať svoje ego do nariadenia. Príkladov je veľa, okrem slávneho zakrivenia banánov, veľkosti uho-riek, tvaru stieračov proti dažďu na traktoroch, až po zjednotenie panáčikov na semaforoch pre chodcov, čo pripravilo niektoré mestá v Európe o unikátnosť.

Do predchádzajúceho výpočtu nie sú zaradené také perly chorého európskeho rozumu ako Euroval, pomoc Grécku, záchranný bankový systém a podobné, do ktorého síce prispievať musíme, ale neverím tomu, že akýkoľvek občan Slovenska niekedy niečo z tých peňazí uvidí.

Eurofondy sú podľa môjho názoru zlý systém, keďže žiaden úradník nemôže vedieť, čo potrebuje niekto, kto je od neho niekoľko tisíc kilometrov a nemá predstavu o tom čo je v danom momente efektívne a čo nie, ale rozhoduje o obrovskom množstve peňazí na základe farebných prezentácií. Oveľa jednoduchšie by bolo nechať tie peniaze doma a dať ich na projekty, ktoré sú nutne potrebné a ktoré si tie peniaze vyžadujú a nie na tie ktoré opečiatkuje niekto v Bruseli. Mnoho škôl na Slovensku potrebuje pomoc, zdravotníctvo je v katastrofálnom stave, cesty sú plné dier (aj chodníky a aj cyklotrasy), ale ideme míňať peniaze na električku, ktorá absolútne nerieši problém dopravy v Bratislave, a ktorá je v podstate len z núdze cnosť aby žiaden primátor nemohol povedať, že nechal padnúť starý most do Dunaja. A samozrejme to bude prezentované ako veľká výhra a úspora času pre obyvateľov Petržalky.

---

³ Pascal Salin, Français, n'ayez pas peur du libéralisme (French) Paperback , 2007, st. 68

Akokoľvek mi príde tých 70 miliónov ako cena za necelé 2 kilometre električky veľa. Hlavne keď do toho zarátam problémy s dopravou v celom Starom meste, ktoré to spôsobilo.

Tento projekt je z 85 percent financovaný z Eurofondov. Na tých potrebných 51 miliónov, ktoré mali ku nám prísť v rámci eurofondov musela byť vyzbieraná oveľa väčšia suma na daniach. Každý z nás prispel svojou trochou na stavbu Starého mosta v Bratislave bez ohľadu na to, či ho používal, alebo nie, či sa ho chystá používať, alebo či ho vôbec niekedy v živote videl. Okrem obrovského plytvania na strane mesta, štátu a EÚ sa ukazuje aj na zle vypracovaný projekt, ktorý zahŕňal rozbitie polovice Bratislavského starého mesta a časti Petržalky, niekoľko rokov ničnerobenia, dopravných obmedzení a komplikácií a následného dokončenia stavby. Teda až za chvíľu.

Most síce bude hotový do 15. decembra, čo je magický termín, aby prišli peniaze z únie, ale to ešte neznamená, že bude môcť byť používaný. Keďže dátum uvedenia do prevádzky nie je nikde špecifikovaný, môže si stavebná firma ešte rok dokončovať čo treba. Takže ktovie kedy začne tá električka vôbec premávať a kedy sa bude dať dostať po Starom moste z jedného brehu Dunaja na druhý.

ZÁVER

Ako na eurofondy? To je dobrá otázka. V prvom rade treba pritlačiť na politikov a zbaviť sa takých, ktorí čo i len uvažujú o tom, že by posúvali viac peňazí smerom do Európskej únie a samozrejme aj takých, ktorí majú problém povedať európskym úradníkom nie. Samozrejme to nie je otázka na pár rokov, ale možno pár volieb a zmena sa dá urobiť.

Nie som za úplné vystúpenie z EÚ, niektoré veci sú mi sympatické, ako je voľný obchod, možnosť voľného pohybu osôb, dôraz na ochranu prírody keď to má zmysel a prinesie to úžitok. Ale žiaľbohu sa Európska únia momentálne uberá úplne opačným smerom od ideálov a od myšlienok, vďaka ktorým bola založená. Snaží sa preberať kontrolu nad všetkým a nad každým, zlikvidovať konkurenciu. Nedávno sama Európska únia porušila jednu zo svojich najväčších zásad, ktorými je suverenita jednotlivých členských štátov a konsenzuálne rozhodovanie, keď napriek negatívnemu stanovisku väčšiny členských štátov presadila kvóty na utečencov. Deň, keď začne organizácia ignorovať svoje vlastné pravidlá a robiť si čo chce, je deň kedy začína jej zánik. Keďže členské štáty nebudú mať istotu čo čakať od EÚ, budú omnoho menej ochotné sa prispôsobovať a budú sa snažiť vymaniť spod teritoriálneho a diktátorského molocha, ktorým sa EÚ stáva. Takže možno stačí len chvíľku počkať a Eurofondy zmiznú sami od seba spolu s úniou.

Komu sa nechce čakať, tak samozrejme je tu vždy cesta odporu. Na aké projekty a koľko peňazí sa vydalo je verejná informácia, ktorá sa dá veľmi ľahko dohľadať na portáli Európskej únie. Keď si človek prejde cez ten zoznam a uvedomí si, na čo išli tie peniaze a ako boli využité. Vrelo odporúčam, je to veľmi zaujímavé čítanie, hlavne keď si zoberiete zoznam spreď pár rokov a porovnáte si to s tým ako to naozaj dopadlo.

Jediná rýchla cesta von to tohto je momentálne len politická zmena. A to nevidím veľmi ružovo, keďže defenestrácia sa tu už niekoľko rokov nepraktikuje. Ale stačí trochu rozmýšľať, prečítať si politické programy a vidieť mierne medzi riady a človek pochopí čo ktorá strana a ktorý politik svojimi sľubmi myslí.

POUŽITÁ LITERATÚRA

1. Pascal Salin, Français, n'ayez pas peur du libéralisme (French) Paperback , 2007, st. 68
2. <http://spravy.pravda.sk/domace/clanok/366826-stary-most-je-stale-v-nedohladne/>
3. <http://bratislava.sme.sk/c/8068392/sturova-je-skoro-hotova-otvorit-ju-chcu-po-15-decembri.html#ixzz3s3GQnE3s>